
NEKROLOG Frederick Jelinek

Frederick Jelinek NEKROLOG

LIDOVÉ NOVINY

17.9.2010, rubrika: Lidé, strana: 24, autor: Jan Rejžek

Frederick Jelinek (77) americký vědec českého původu. Zásadně se podílel na objevu a využití statistických metod v počítačovém zpracování jazyka. Na jeho základě vznikly např. automaty pro nákup jízdenek nebo miniaturní překládací stroje.

Kladenskému rodákovi, vlastním jménem Bedřich Jelínek, zahynul otec, židovský zubní lékař, na tyfus v Terezíně 11. května 1945. Matka, která se narodila české rodině v Curychu, po únoru 1948 neváhala a vystěhovala se se synem do USA. V New Yorku si vydělávala jako kuchařka v české sokolovně. Syn získal stipendium od Výboru pro Svobodnou Evropu a vystudoval Massachusettský technický institut v Bostonu. V roce 1961 obhájil doktorskou práci z kybernetiky. Přešel na Cornellovu **univerzitu** v Ithace, kde byl v roce 1972 jmenován profesorem. Přitahovala ho však lingvistika a vedl výzkum střediska IBM pro rozpoznávání jazyka a řeči. V roce 1993 se vrátil na akademickou půdu coby profesor Johns Hopkins **University** v Marylandu.

Po listopadu 1989 navázal kontakt s kolegy z pražské Matematicko-fyzikální fakulty **Univerzity Karlovy**, pracoval např. na projektu MALACH, kdy se počítačově zpracovávala orální svědectví lidí přeživších holocaust. **Univerzita** mu udělila titul doktora honoris causa. Před dvěma roky nabyl čestného občanství města Kladna.

Zemřel náhle v úterý 14. září v Baltimoru po několikahodinové přednášce. Za manželku měl českou scenáristku Milenu Jelinek, autorku demlovské adaptace Michálkova filmu Zapomenuté světlo (1996), s níž měl dceru Hannah, manažerku, a syna Williama, právníka.